

ÚSTAV BLÍZKÉHO VÝCHODU A AFRIKY

**Oponentský posudek na bakalářskou práci Kataríny Patrášové s názvem
„Umelecký trh na Blízkom východe“**

Katarína Patrášová se ve své bakalářské práci zabývá tématem uměleckého trhu ve vybraných zemích Blízkého východu s tím, že největší pozornost věnuje Egyptu. Tato skutečnost má své zřejmé důvody. Jednak je Egypt v rámci arabského světa jakousi kulturní velmocí a má dlouhou tradici uměleckých vlivů a kontaktů s Evropou (Západem) a důležitým faktorem pro volbu důrazu na Egypt byl jistě také fakt, že se autorka při svém dlouhodobém studijním pobytu v Egyptě měla možnost blíže seznámit s egyptským uměleckým prostředím.

Práce se sestává z předmluvy, úvodu, dvou kapitol, závěru a seznamu literatury a zdrojů. V předmluvě autorka blíže vymezuje tematické zaměření a geografický záběr své práce. V úvodu (s. 9-10) si pak klade některé otázky, které se oprávněně vynořují při úvahách o povaze a kontextu umělecké tvorby v blízkovýchodním prostoru. První ze dvou kapitol (s. 11-37) se podrobněji věnuje vývoji uměleckému trhu v Egyptě. Vznik autentického egyptského moderního výtvarného umění přitom autorka klade na počátek 20. století (1908). Tato kapitola podává přehled o vzniku a činnosti významných uměleckých spolků a s výtvarným uměním souvisejících kulturních institucí, státních a později i soukromých galerií ve 20. a na počátku 21. století. Taktéž zmiňuje pořádání důležitých výstav a stranou nezůstává ani popis vývoje kulturní politiky státu ve vztahu k výtvarnému umění a jeho prezentaci. Jedna z podkapitol je pak přímo zasvěcena v současnosti působícím soukromým galeriím a také státním muzejním institucím a galeriím a autorka zde mapuje jejich aktivity a kurátorské strategie. První kapitolu pak uzavírá exkurz, pojednávající o tom, jakým způsobem se Egypt umělecky prezentoval na několika ročnících Bienále v Benátkách. Výrazně kratší, druhá kapitola (s. 38-46) pak prostřednictvím krátkých exkurzů představuje modely, na jejichž základě byla budována na umění nebo umělecká řemesla zaměřená muzea ve vybraných zemích Blízkého východu, konkrétně v Turecku, Maroku, Jordánsku, Palestině a Spojených arabských emirátech. Textovou část práce uzavírá ani ne jednostránkový závěr (s. 47).

Je nepochybné, že tato byť svých charakterem převážně kompilační bakalářská práce otevírá dosud nepřilíš probádanou tematiku. Autorka si je této skutečnosti dobře vědoma. Z textu je patrné, že má autorka jinak dobrou průpravu v oblasti moderního a současného výtvarného umění. Její erudice je zřejmá i z řady zajímavých a, podle mého soudu, relevantních otázek, které si v průběhu práce klade. Kapitola týkající se Egypta (tedy samé jádro práce) představuje podle mého názoru tematicky souvislý a celkově dobře strukturovaný text. Druhá kapitola o modelu muzea ve vybraných zemích je oproti tomu značně selektivní a jednotlivé podkapitoly působí spíše fragmentárně. Příčinu uvedeného lze patrně spatřovat v nedostatku relevantních zdrojů/sekundární literatury.

ÚSTAV BLÍZKÉHO VÝCHODU A AFRIKY

Autorka pak značně ochudila čtenáře práce v rozsahově velmi krátkém a obsahově chudém závěru.

Větší péči by si jistě zaslouhovala formální stránka práce. Text obsahuje řadu překlepů a dalších typografických nedostatků (poznámka je často uvedena před interpunkčním znaménkem, mezi tečkou a číslicí často není mezera apod.). U odkazů na webové stránky v poznámkách se také standardně uvádí datum poslední návštěvy stránky. Práce obsahuje mnoho dlouhých citací v angličtině – nevidím důvod, proč by v zájmu větší plynulosti textu nemohly být přeloženy do slovenštiny (tj. jazyka práce). Větší péči bych očekával také u arabistické nadstavby textu, tedy důslednější práce s arabštinou při uvádění názvů institucí apod., kde by bylo v některých případech místo anglického termínu vhodnější dohledat odpovídající arabský název. V této souvislosti si také dovoluji poopravit některé arabské přepisy: Būlāq, namísto Bulāq (s. 12, 31); Mu^cāšira, namísto Mu^cāsira (s. 23); Mu^ctazz Našr, namísto Mu^cataz Našr (s. 30); al-Fuṣṭāṭ, příp. Fuṣṭāṭ, namísto Fustāt (s. 30); Ṭāhā Bilāl, namísto Ṭaḥa Bilāl (s. 30), Ḥamdī ^cAṭṭīya, namísto Ḥamdī ^cAṭṭīya (s. 34); Aḥmad Basyūnī, namísto Aḥmad Bassyūnī (s. 35); prezident Mursī, namísto Morsī (s. 35); muzeum al-Baṭḥā`, namísto Baṭa (s. 42); Dārat al-funūn, namísto Dārāt al-funūn (s. 44). V pasáži týkající se marockého muzea Belghazi (s. 43) není uvedeno, kde se muzeum nachází. Na s. 19 bych pak spíše očekával termín *al-ṭaqāfa li-l-muṭaqqafīn* („kultura pro vzdělance“) než *al-ṭaqāfa li-li-muṭaqqifīn*.

Závěrem mohu konstatovat, že práce Kataríny Patrášové i přes některé zmíněné nedostatky podle mého názoru splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. Po důkladném zvážení navrhuji práci klasifikovat stupněm „**velmi dobře**“.

V Praze dne 1. 6. 2016

PhDr. Viktor Bielický, Ph.D.
oponent